

ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК У СФЕРІ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Саврій В. В., здобувач вищої освіти 2 курсу СТН спеціальності
275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

Науковий керівник: д.т.н., доцент **Шелудченко Л. С.**

Подільський державний аграрно-технічний університет

Підвищення рівнів інтенсивності транспортних потоків, погіршення стану автомобільного парку, низька якість пального, незадовільний розвиток шляхової мережі, відсутність постійного контролю за автотранспортними засобами як екологічно небезпечними об'єктами – усе це призводить до деградації природно-техногенних геоекосистем та забруднення придорожніх ландшафтів продуктами згоряння пального.

З огляду на це, визначено, що створення штучних геохімічних бар'єрів є найефективнішим заходом щодо захисту ПТГЕС в умовах розвиненої транспортно-комунікаційної інфраструктури. При цьому, ефективність геохімічного бар'єру визначається його градієнтом I , який характеризує зміну геохімічних показників на його аверсній та реверсній сторонах в залежності від ширини самого бар'єру:

$$I = \frac{\Delta\rho}{\delta} = \frac{\rho_{\text{аверс}} - \rho_{\text{реверс}}}{\delta} \quad (1)$$

та контрастністю K геохімічного бар'єру:

$$K = \frac{\rho_{\text{реверс}}}{\rho_{\text{аверс}}} \quad (2)$$

де $\rho_{\text{аверс}}$ – геохімічний показник на аверсному боці геохімічного бар'єру;

$\rho_{\text{реверс}}$ – геохімічний показник на реверсному боці геохімічного бар'єру;

δ – ширина геохімічного бар'єру (газо-пилозахисної смуги).

Тому основними принципами підвищення рівнів екологічної безпеки ПТГЕС із щільною автотранспортною комунікаційною мережею є:

- обов'язкове створення штучних двобічних захисних смуг деревно-чагарникового типу, конструкція яких залежить від інтенсивності автотранспортних потоків та категорії автодороги;
- захисні смуги деревно-чагарникового типу в межах конкретної ЕЛГС не розглядаються як окремий елемент техногенно перетвореного ландшафту, а є складовою частиною інженерної інфраструктури автотранспортної мережі в цілому.

При цьому, конструювання штучних придорожніх ландшафтів екосистем має передбачати не лише практичну реалізацію спроектованих штучних об'єктів ПТГЕС, але і відповідний спеціалізований догляд із застосуванням біологічно активних речовин, розробки систем удобрення та застосування біопестицидів, оскільки штучність зазначених об'єктів виключає їх природну самодостатність.

Літературні джерела

1. Адаменко О. М. Екологічна безпека територій / за ред. О. М. Адаменка, Я. О. Адаменка; [О. М. Адаменко, Я. О. Адаменко, Л. М. Архипова та ін.]. – Івано-Франківськ: Супрун В. П., 2014. – 444.